

«Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі	2025
	Басылым: 1

«Қазақстанның инвестициялық қоры»
АҚ Директорлар кеңесі отырысының 2025
жылғы «13» маусымдағы хаттамасымен
бекітілген (№5 хаттама)

**«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚОРЫ»
АҚ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-
ҚИМЫЛ САЯСАТЫ**

Алматы қаласы, 2025 жыл

Мазмұны

1-бөлім. Жалпы ережелер.....	3
2-бөлім. Анықтамалар мен қысқартулар	3
3-бөлім. Қордың комплаенс-тәуекелдерін комплаенс-бақылау және басқару жүйесінің мақсаттары, қағидаттары мен міндеттері.....	4-6
4-бөлім. Қордың комплаенс жүйесінің құрылымы, органдары және қатысушылары.....	6-9
5-бөлім. Комплаенс-тәуекелдерінің түрлері және олардың пайда болу факторлары.....	10-13
6-бөлім. Мүдделер қақтығысының алдын алу.....	13-14
7-бөлім. Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл.....	14-17
8-бөлім. Инсайдерлік ақпаратты бақылау және оны ашу.....	17
9-бөлім. Сыйлық беру және қабылдау саясаты.....	18
10-бөлім. Комплаенс-тәуекелдерді комплаенс бақылау және басқару процесінде мониторинг және есептілік.....	18
11-бөлім. Қорытынды ережелер.....	19
1-қосымша.....	20
2-қосымша.....	21

1-бөлім. Жалпы ережелер

1. Осы «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2023 жылғы 31 наурыздағы № 112 бұйрығымен бекітілген Квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер туралы үлгі ережеге, Қазақстан Республикасы уәкілетті органдарының нормативтік құқықтық актілеріне, комплаенс саласындағы халықаралық стандарттарға сәйкес әзірленді.

2. Осы Саясат Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын, ішкі қағидалар мен рәсімдерді сақтау, Қордың іскерлік беделінен айырылу немесе жоғалту тәуекелін төмендету мақсатында «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ-да (бұдан әрі – Қор) комплаенс тәуекелдерді басқарудың негізгі мақсаттарын, қағидаттарын, міндеттерін, құрылымы мен тәсілдерін айқындайды.

3. Қор осы Саясатты қабылдай отырып, бизнесті жүргізудің жалпыға бірдей танылған стандарттарына адалдығын растайды және Саясатты адал ниеттілік, адалдық және жауапкершілік қағидаттарына негізделген корпоративтік мәдениеттің бөлігі ретінде қарастырады.

4. Қор корпоративтік басқарудың және мүдделер қақтығысын тиімді басқарудың жалпы қағидаттарын сақтаумен қатар, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің ISO 37001:2016 халықаралық стандартын ұстанады (ҚР СТ 3049-2017ж), сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік және іскерлік этика саласындағы заңнамасын, монополияға қарсы заңнаманы сақтауға, инсайдерлік ақпаратты бақылауға қатысты талаптарды басшылыққа алады, заңсыз әрекеттер жасауға және заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға бағытталған мәмілелерге қатыспайды.

5. Осы Саясаттың күші Қор қызметінің барлық түрлеріне қолданылады. Құжат Қордың барлық құрылымдық бөлімшелерімен, Қордың барлық қызметкерлерімен танысу және қолдану үшін міндетті болып табылады. Нысаны мен мазмұны осы Саясаттың ережелеріне қайшы келетін операцияларды (қандай да бір әрекеттерді) жасауға жол берілмейді.

2-бөлім. Анықтамалар мен қысқартулар

6. Бұл Саясатта келесі терминдер мен ұғымдар қолданылады:

Комплаенс-бақылау – «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының, Қазақстан Республикасының реттеушілік заңнамасының, халықаралық стандарттардың, Қордың комплаенс-тәуекелдерді іске асыруға әкеп соғатын бұзушылықтардың алдын алу, комплаенс-тәуекелдердің салдарларын және олардың туындау себептерін жою жөніндегі ішкі мониторинг, үйлестіру және талаптарының сақталуын және орындалуын бақылау жөніндегі ұйымдастыру іс-шараларының жиынтығы;

Комплаенс-бақылаушы – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі саясаттың іске асырылуын бақылауды жүзеге асыру үшін жауапкершілік айрықша құзыретіне кіретін Қордың қызметкері;

Мүдделер қақтығысы – мемлекеттік/ұлттық компанияда жауапты лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, мемлекет қатысатын компаниялардың лауазымды адамдарының бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық.

Комплаенс жүйесінің қатысушылары – құзыретіне комплаенс-бақылау және/немесе комплаенс-тәуекелді басқару функцияларын жүзеге асыру кіретін Қордың басқару

органдары, құрылымдық бөлімшелері, Қор қызметкерлері;

Құрылымдық бөлімшелердің комплаенс үйлестірушілері – Қордың құрылымдық бөлімшелеріндегі тәуекелдердің комплаенс мониторингіне, өз бөлімшесінің комплаенс-тәуекелдері бойынша есептілікті ұсынуға жауапты Қордың құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері.

Уәкілетті және реттеуші органдар – Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі, Қаржылық мониторинг комитеті, Қазақстанның қор биржасы, Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі;

Комплаенс-тәуекел – Қазақстан Республикасының реттеушілік заңнамасын және халықаралық стандарттарды, оның ішінде уәкілетті органдардың нормативтік құқықтық актілерін, сондай-ақ Қордың ішкі ережелері мен рәсімдерін сақтамау тәуекелі;

Бедел тәуекелі – теріс қоғамдық пікір немесе Қорға деген сенімнің төмендеуі салдарынан шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі, оның ішінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, іскерлік мінез-құлықтың халықаралық стандарттарын, сондай-ақ Қордың ішкі саясаттарын, қағидалары мен рәсімдерін немесе этикалық стандарттарды сақтамау нәтижесінде Қорға қолданылуы мүмкін заңдық немесе реттеушілік санкциялар тәуекелі.

3-бөлім. Қордың комплаенс-тәуекелдерін комплаенс-бақылау және басқару жүйесінің мақсаттары, қағидаттары мен міндеттері

7. Комплаенс-бақылау Қордың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі бақылау жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады. Комплаенс-бақылаудың негізгі мақсаты Қор қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қазақстан Республикасының реттеушілік нормативтік құқықтық актілерін, кәсіби қызмет стандарттарын және Қордың ішкі құжаттарын сақтауын қамтамасыз ету болып табылады.

Осыған байланысты, Қордағы комплаенс-тәуекелді басқаруды ұйымдастырудың негізгі мақсаты Қордың Қазақстан Республикасы реттеушілік заңнамасының, халықаралық стандарттардың, ішкі ережелер мен рәсімдердің талаптарын сақтамауына байланысты шығындарды (залалдарды) келтіруіне жол бермеу, сондай-ақ акционер мен Қор клиенттерінің мүдделерін қорғау болып табылады.

8. Қордағы комплаенс жүйесін ұйымдастырудың міндеттері:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын іске асыру;
- ақшаны жылыстату және терроризмді қаржыландыру жөніндегі мәмілелерді анықтау бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын іске асыру;
- инсайдерлік ақпаратты бақылау бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын іске асыру;
- ішкі және сыртқы алаяқтықты анықтау үшін Қордың операцияларын бақылау;
- Қордың қаржылық есептілігіне қатысты ішкі бақылаудың барабар құрылымы мен рәсімдерін қолдау;
- Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мәліметтердің толықтығын, дұрыстығын және уақтылы Қазақстан Республикасының уәкілетті органдарына ұсынылуын қамтамасыз ету;
- Қордың іскерлік беделін қорғау;
- Қор қызметінің тиімділігін арттыруды қамтамасыз ететін, оның ішінде кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мақсатында комплаенс-тәуекелді басқару жүйесін құру;
- ішкі бақылауды жүзеге асыру және Қор қызметін жүзеге асыру процесінде комплаенс-тәуекелді басқару үшін құрылымдық бөлімшелердің тиімді өзара іс-қимылын қамтамасыз ету;
- комплаенс-тәуекелдің туындауы нәтижесінде шығындарды (залалдарды) азайту

болып табылады.

9. Қордағы комплаенс-тәуекелді басқару процесі келесі қағидаттарға негізделген:

1) Тәуекел туралы хабардар болу

Комплаенс-тәуекелді басқару процесі Қордың әрбір қызметкеріне әсер етеді.

Қордың кез келген операцияны жүргізуі туралы шешім қабылдауы осындай операция нәтижесінде туындайтын комплаенс-тәуекелдерді жан-жақты талдағаннан кейін ғана жүргізіледі. Комплаенс-тәуекелге ұшыраған операцияларды орындайтын Қор қызметкерлері операциялар тәуекелі туралы хабардар болады және операциялар жасамас бұрын тәуекелді сәйкестендіруді, талдауды және бағалауды жүзеге асырады.

2) Қатысу қағидаты

Қордың Директорлар кеңесі мен Басқармасы комплаенс-тәуекелді басқару және комплаенс-бақылау ортасын құру процесіне қатысады.

Комплаенс-тәуекелді басқару – тек комплаенс-бақылау ғана емес, ол Қордың барлық бизнес-процестеріне біріктіріледі. Нақты тәуекел оқиғасын іске асыру үшін Қордың нақты операциялық қызметіне бастамашылық жасайтын және іске асыратын бөлімше жауапты болады. Комплаенс-бақылау бөлімшесінің міндеті Қордың ықтимал шығындарын шектеу және туындайтын комплаенс-тәуекелдерді азайту рәсімдерін іске асыруға мониторинг жүргізу болып табылады.

3) Өкілеттіктерді бөлу

Функцияларды бөлудегі мүдделер қақтығысын болдырмау – комплаенс-тәуекелге ұшыраған операцияларды жүзеге асыру бойынша Қор бөлімшелері мен қызметкерлерінің міндеттерін бөлу. Осы мақсаттар үшін мыналар бөлінеді:

- Қордың операциялары мен мәмілелерін оларды тіркеуден және есепте көрсетуден бастап жасау;

- ақшалай қаражатты нақты төлеуді жүзеге асырудан төлеуге санкция беру;

- операцияларды өздері жасаудан операцияларды бақылау.

4) Операциялардың жүргізілуін бақылау

Комплаенс-тәуекелге ұшыраған кез келген операцияның жасалуына Қордың тиісті құрылымдық бөлімшелері алдын ала, ағымдағы және кейінгі бақылауды жүзеге асырады.

5) Басшылық және алқалы органдар тарапынан бақылау

Комплаенс-тәуекелді басқару процесі объективті, сенімді және өзекті ақпараттың болуымен қатар жүреді.

Қор басшылығы, оның алқалы органдары комплаенс-тәуекелдерді іске асырудың туындаған жағдайлары және олардың деңгейін төмендету бойынша қабылданған шаралар туралы ақпаратты қарайды.

6) Ақпараттық технологияларды қолдану

Комплаенс-тәуекелді басқару процесі заманауи ақпараттық технологияларды пайдалану негізінде құрылады. Қордың ақпараттық жүйелерінде комплаенс-тәуекелдерді бақылау құралдары көзделеді.

7) Комплаенс-тәуекелді басқару жүйесін тұрақты жетілдіру комплаенс-тәуекелді басқару жүйесі Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын көрсетуі, сондай-ақ комплаенс-тәуекелдерді басқарудың үздік халықаралық тәжірибелеріне сәйкес келуі тиіс.

Қор стратегиялық міндеттерді, сыртқы ортадағы өзгерістерді, комплаенс-тәуекелдерді басқарудың әлемдік тәжірибесіндегі жаңалықтарды ескере отырып, ақпараттық жүйелерді, рәсімдер мен технологияларды қоса алғанда, комплаенс-тәуекелдерді басқарудың барлық элементтерін үнемі жетілдіріп отырады.

8) Үздіксіздік

Комплаенс-тәуекелді анықтау, бағалау, өлшеу процесі тұрақты негізде жүргізіледі.

10. Жоғарыда келтірілген қағидаттар тізімі толық емес және қажет болған жағдайда толықтырылуы мүмкін.

4-бөлім. Комплаенс жүйесінің құрылымы, басқару органдары және қатысушылары

11. Комплаенс-тәуекелді тиімді басқару үшін Қорда комплаенсті басқару жүйесі қалыптасады, оған келесі қатысушылар кіреді:

- 1) Директорлар кеңесі;
- 2) Басқарма;
- 3) Комплаенс-бақылаушы;
- 4) Ішкі аудит қызметі;
- 5) Тәуекел-менеджмент департаменті;
- 6) Құқықтық қамтамасыз ету және талап-арыз жұмысы департаменті;
- 7) Қауіпсіздік және қызметті үйлестіру департаменті.

12. Комплаенс-бақылаушының негізгі міндеттері:

1) Қор қызметін жүзеге асыру процесінде комплаенс-тәуекелді басқару жүйесін құру, ішкі бақылауды жүзеге асыру және комплаенс-тәуекелді басқару үшін құрылымдық бөлімшелердің тиімді өзара іс-қимылын қамтамасыз ету;

2) комплаенс-тәуекелді, яғни Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қордың ішкі құжаттарын сақтамау салдарынан, сондай-ақ мемлекеттік реттеуші органдар тарапынан санкциялар және (немесе) өзге де ықпал ету шараларын қолдану нәтижесінде Қорда залалдардың туындау, беделін жоғалту тәуекелін анықтау (бұдан әрі – реттеушілік тәуекел) және комплаенс-тәуекелдің туындауы нәтижесінде Қордың шығындарын (залалдарын) азайту;

3) комплаенс-тәуекел мониторингінің нәтижелері бойынша Директорлар кеңесін жыл сайын хабардар ету және Қор Басқармасына қажеттілігіне қарай ұсынымдар енгізу;

13. Комплаенс-бақылаушы өзіне жүктелген міндеттерге сәйкес және оған берілген өкілеттіктер шегінде мынадай функцияларды орындайды:

1) реттеушілік тәуекелге байланысты оқиғаларды есепке алу, олардың пайда болу ықтималдығын анықтау және олардың салдарын сандық бағалау;

2) комплаенс-тәуекелдер мониторингі және комплаенс-тәуекелдерді басқару тиімділігі;

3) қажет болған жағдайда реттеушілік тәуекелді басқару жөніндегі ұсынымдарды құрылымдық бөлімшелердің басшыларына және Қор басқармасына жолдау;

4) Қордағы реттеушілік тәуекел деңгейін төмендетуге бағытталған шаралар кешенін үйлестіру және әзірлеуге қатысу;

5) реттеушілік тәуекелді басқару жөніндегі ішкі құжаттарды әзірлеуге қатысу;

6) Қор қызметкерлерін реттеушілік тәуекелді басқаруға байланысты мәселелер бойынша хабардар ету;

7) осы Саясатқа сәйкес Қордың және оның қызметкерлерінің қызметіндегі мүдделер қақтығысын анықтау, оны барынша азайтуға бағытталған ішкі құжаттарды әзірлеуге қатысу;

8) Қордың Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтауын, Қордың инсайдерлер тізімін жүргізу және өзекті күйде ұстау бөлігінде қамтамасыз ету;

9) Қордың Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтауын, Қордың үлестес тұлғаларының тізімін жүргізу және өзекті күйде ұстау бөлігінде қамтамасыз ету;

10) Қордың лауазымды адамдарының, қызметкерлерінің іс-әрекеттеріне шағымдар (арыздар, өтініштер) серпінің көрсеткіштерін талдау;

11) Қордың қызметтің негізгі түрін жүзеге асыру барысында, атап айтқанда мүлікті сату, талап ету құқықтарын беру және қайта құрылымдау кезінде қызметтер көрсетуге және (немесе) жұмыстарды орындауға заңды тұлғалармен және жеке кәсіпкерлермен шарттар жасасуының экономикалық орындылығын талдау;

12) коммерциялық пара беруге, сыбайлас жемқорлыққа және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) қарсы іс-қимылға бағытталған ішкі

құжаттарды әзірлеуге қатысу;

13) корпоративтік мінез-құлық ережелерін, кәсіби этика нормаларын сақтауға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу;

14) анықталған комплаенс-тәуекелдер туралы, Қордың және (немесе) оның қызметкерлерінің комплаенс-тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша ішкі құжаттардың талаптарын бұзғаны немесе сақтамағаны туралы ақпаратты қоса алғанда, Қордың Басқарма төрағасын және Қор Басқармасын мерзімді негізде комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің жай-күйі туралы хабардар ету;

15) заңды және жеке тұлғалардың Қордың лауазымды адамдарының, қызметкерлерінің іс-әрекеттеріне шағымдарды (арыздарды, өтініштерді) қарау жөніндегі жұмысты ұйымдастыруды бақылауды жүзеге асыру;

16) Қордың Басқарма төрағасы мен Қор Басқармасы комплаенс-бақылау процесінде анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөнінде шаралар қабылдамаған жағдайда, Қордың Директорлар кеңесіне хабарлау;

17) өз құзыреті шеңберінде Қордың мемлекеттік органдармен, үшінші мүдделі тараптармен өзара іс-қимылына қатысу;

14. Комплаенс жүйесінің қатысушылары:

1) осы Саясатқа сәйкес өз құзыреті мен жауапкершілігі шеңберінде комплаенс-тәуекелдерді сәйкестендіреді және бағалайды, Қазақстан Республикасы заңнамасының, Қордың ішкі қағидалары мен рәсімдерінің және жалпы қабылданған мінез-құлық нормаларының талаптарын қатаң және мүлтіксіз сақтаған кезде оларды басқаруды және олардың мониторингін жүзеге асырады;

2) Қордың корпоративтік мүдделерінің этикасын, корпоративтік және комплаенс-мәдениетінің қағидаттарын сақтайды және қолдайды;

3) осы Саясатқа сәйкес әрбір тексеру фактісін құжаттайды және анықталған кемшіліктер мен бұзушылықтарды, оларды жою жөніндегі ұсынымдарды көрсететін тексеру нәтижелері бойынша қорытындыларды ресімдейді;

4) бақылау жұмысы мен жүргізілетін тексерулердің орындалу барысын бақылауға мүмкіндік беретін құжаттардың (не олардың орналасқан жері туралы ақпараттың) болуын қамтамасыз етеді, сондай-ақ олардың нәтижелерінің дұрыстығын куәландырады;

5) олар үшін белгіленген құзыреттер мен жауапкершіліктер шеңберінде комплаенс-бақылаушының өз бетінше де, қатысуымен де және/немесе оның ұсынымдары бойынша комплаенс-тәуекелдерге жол бермеу, оларды кәсіби басқару, сондай-ақ олардың туындау себептерін жою жөніндегі барлық қажетті және оларға байланысты шараларды қабылдайды;

6) өз міндеттерін орындау үшін қажетті біліктілікке, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби және жеке қасиеттеріне ие болады;

7) алынған және пайдаланылатын ақпараттың құпиялылығын сақтайды.

15. Комплаенс-тәуекелді басқару жүйесі үш қорғаныс желісі, олардың өкілеттіктері, есеп беру құрылымын нақты анықтай отырып, жауапкершілік негізінде ұйымдастырылған;

1) бірінші қорғау желісін Қордың барлық қызметкерлері қамтамасыз етеді.

Құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлері Қордың комплаенс-тәуекелдерінің туындауына әкеп соғуы мүмкін бұзушылықтар (кемшіліктер, оқиғалар, мәмілелер) туралы ақпаратты комплаенс-бақылаушыға уақтылы жеткізуге жауапты болады.

Қордың құрылымдық бөлімшелерінің басшылары құрылымдық бөлімшеде комплаенс-тәуекелді басқаруды ұйымдастыруға және жүзеге асыруға, оның ішінде анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыруға жауапты болады.

2) екінші қорғаныс желісін комплаенс-бақылаушы қамтамасыз етеді.

Қордың нормативтік ішкі құжаттарына сәйкес қорғаудың екінші желісінің жекелеген функциялары мүдделер қақтығысы болмаған жағдайда Қордың өзге құрылымдық бөлімшелеріне берілуі мүмкін.

3) қорғаудың үшінші желісін ішкі аудит бөлімшесі комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз бағалау арқылы қамтамасыз етеді.

16. Қордың Басқармасы:

- 1) осы Саясаттың сақталуын қамтамасыз етеді;
- 2) Қордың Директорлар кеңесі Қордың интеграцияланған тәуекелдер тізілімін бекіту шеңберінде комплаенс-бақылаушы анықтаған комплаенс-тәуекелдерді жыл сайын бағалайды;
- 3) комплаенс-тәуекел анықталған жағдайда түзету немесе тәртіптік шаралар қабылдайды;
- 4) комплаенс-тәуекелді басқарудағы кемшіліктерді және процестер мен құрылымдық бөлімшелер бөлінісінде комплаенс-тәуекелді тиімді басқару үшін ішкі саясат пен рәсімдерді қайта өңдеу жөніндегі іс-шараларды қамтитын комплаенс-тәуекелдерді жою жөніндегі жыл сайынғы іс-шаралар жоспарын мақұлдайды;
- 5) жыл сайын Директорлар кеңесіне комплаенс-тәуекелді басқарудың тиімділігі туралы хабарлайды;
- 6) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтамау нәтижесінде іскерлік беделінен айырылуға немесе беделдің жоғалуына әкеп соғуы мүмкін кез келген операциялар туралы Директорлар кеңесіне дереу хабарлайды.
- 7) Қор Басқармасы осы Саясаттың талаптарын ескере отырып, комплаенс-бағдарламаның (жоспардың) жобасын әзірлейді және Қордың және оның қызметкерлерінің осы Саясатты сақтауына мониторингті жүзеге асырады. Әзірлеу қорытындысы бойынша Қордың Директорлар кеңесіне ұсынымдарды бекіту және беру үшін комплаенс-бағдарламаның (жоспардың) жобасын ұсынады;
- 8) Қор Басқармасы комплаенс-тәуекелдің туындауына әкеп соғуы мүмкін бұзушылықтардың (оқиғалардың, мәмілелердің) маңыздылығын айқындау тәсілдері мен тәртібін белгілейтін ішкі құжаттың жобасын әзірлейді. Әзірлеу қорытындысы бойынша ұсынымдарды бекіту және беру үшін Қордың Директорлар кеңесіне ішкі құжаттың жобасын ұсынады;
- 9) Қор Басқармасы заңды және жеке тұлғалардың лауазымды адамдардың, Қор қызметкерлерінің әрекеттеріне шағымдарды (арыздарды, өтініштерді) қарау тәртібін әзірлейді және Қордың және оның қызметкерлерінің осы тәртіп талаптарын сақтауына мониторингті жүзеге асырады.

17. Директорлар кеңесі:

- 1) осы Саясаттың және комплаенс-тәуекелдерді жою жөніндегі бекітілген іс-шаралар жоспарының сақталуын бақылайды;
- 2) Қордың интеграцияланған тәуекелдер тіркелімі Директорлар кеңесінің шешімімен бекіту шеңберінде комплаенс-бақылаушы анықтаған комплаенс-тәуекелдерді жыл сайын қарайды;
- 3) комплаенс-тәуекелді басқарудағы ағымдағы кемшіліктерді қамтитын комплаенс-тәуекелдерді жою жөніндегі жыл сайынғы іс-шаралар жоспарын бекітеді;
- 4) Директорлар кеңесі Қордың Басқармасын: Қор Басқармасының саясатты орындау тиімділігіне мониторинг пен бағалауға; комплаенс-бағдарламаның (жоспардың) жобасын әзірлеуге және бекітуге ұсынуға; комплаенс-тәуекелдің туындауына әкеп соғуы мүмкін бұзушылықтардың (оқиғалардың, мәмілелердің) маңыздылығын айқындау тәсілдері мен тәртібін белгілейтін ішкі құжаттың жобасын әзірлеуге жауапты етіп айқындайды;
- 5) комплаенс-бағдарламаның (жоспардың) жобасын қарау нәтижелері бойынша Қордың Директорлар кеңесінің хаттамасы/шешімі ресімделеді;
- 6) комплаенс-тәуекелдің туындауына әкеп соғуы мүмкін бұзушылықтардың (оқиғалардың, мәмілелердің) маңыздылығын айқындау тәсілдері мен тәртібін белгілейтін ішкі құжаттың жобасын қарау нәтижелері бойынша Қордың Директорлар кеңесінің хаттамасы/шешімі ресімделеді;
- 7) Қордың Директорлар кеңесі Қор қызметкерлері Қор қызметіне қатысты бұзушылықтар туралы құпия түрде хабарлай алатын рәсімдерді айқындайтын ішкі құжатты бекітеді. Ішкі құжат жобасын қарау нәтижелері бойынша Қордың Директорлар кеңесінің хаттамасы/шешімі ресімделеді;

8) Қордың Директорлар кеңесі Қор Басқармасының қызметіне мыналар бөлігінде мониторингті, бақылауды және бағалауды жүзеге асырады:

Қор Басқармасының комплаенс-бақылау бөлімшесі, ішкі бақылау, ішкі, сыртқы аудит және уәкілетті орган анықтаған бұзушылықтар мен кемшіліктерді уақтылы, толық және сапалы жоюы турады;

Қор Басқармасының комплаенс-бақылау, Ішкі аудит, сондай-ақ сыртқы аудит және уәкілетті орган жөніндегі бөлімшелердің ұсынымдарын орындауы туралы.

18. Басқарма мен Қор бөлімшелерінің басшылары бейтараптық қағидаттарын қамтамасыз етуге және сақтауға және мүдделер қақтығысына байланысты мәселелерді реттеуге міндетті.

5-бөлім. Комплаенс-тәуекелдердің түрлері және олардың пайда болу факторлары

19. Осы Саясатқа сәйкес Қордың комплаенс-тәуекелдеріне мынадай тәуекелдер жатады:

1) Қордың Қазақстан Республикасының уәкілетті органдарының талаптарын бұзуы;

- Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзу;
- өз жобалары бойынша Қазақстан Республикасының салалық заңнамасын бұзу;
- Қазақстан Республикасының лицензиялық заңнамасын бұзу;
- биржалық талаптарды бұзу;
- Қазақстан Республикасының ақшаны жылыстату және терроризмді қаржыландыру саласындағы заңнамасын бұзу;

- комплаенс-тәуекелдерді басқаруға қойылатын талаптар бойынша халықаралық стандарттарды бұзу;

- Қазақстан Республикасы заңнамасының басқа да реттеуші талаптарын бұзу;

2) Қор қызметкерлерінің алаяқтығы;

3) Қор жұмыс істейтін халықаралық нарықтардың талаптары мен этикалық нормаларын сақтамау;

4) іскерлік беделді жоғалту тәуекелі.

20. Қордың комплаенс-тәуекелінің пайда болуы ішкі және сыртқы факторларға байланысты болуы мүмкін.

21. Қордың комплаенс-тәуекелінің пайда болуының ішкі факторларына мыналар жатады:

1) Қор қызметкерлерінің уәкілетті органдардың талаптарын және Қазақстан Республикасының жобалар жөніндегі салалық заңнамасының, Қордың құрылтай және ішкі құжаттарының талаптарын сақтамауы;

2) Қор процестерінде мүдделер қақтығысының болуы және Қордың мүліктік мүдделері мен іскерлік беделіне нұқсан келтіру мүмкіндігіне әкеп соғатын Қордың тәуекелдерін ішкі бақылау және басқару жүйелерін ұйымдастырудың басқа да кемшіліктері;

3) операциялық процестерде кемшіліктер болған кезде Қордың тәуекелді инвестициялық және нарықтық саясатты жүзеге асыруы;

4) Қордың (Қордың үлестес және/немесе байланысты тұлғаларының, Қор акционерінің) серіктестер мен контрагенттер алдындағы шарттық міндеттемелерін орындамауы;

5) мүдделер қақтығысын тиімді реттеуге кедергі келтіретін ішкі құжаттар мен тетіктердің болмауы немесе сапасының төмендігі: Акционер-Қор, Қызметкер-Қор, Серіктес-Қор;

6) акционердің, Қордың басқару органы мен қызметкерлерінің мүдделер қақтығысын тиімді реттеуге, сондай-ақ мүдделер қақтығысының теріс салдарын барынша азайтуға, оның ішінде әріптестер мен контрагенттер тарапынан шағымдар, сот талаптарын қоюдың алдын алуға және (немесе) уәкілетті органдар тарапынан ықпал ету шараларын

қолдануға мүмкіндік беретін тетіктердің болмауы;

7) жаңа өнімдерді/операцияларды жүргізу шарттарын әзірлеу/өзгерту/енгізу/Қордың мәмілелерін жасасу кезінде комплаенс-тәуекелді тиімсіз басқару;

8) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл тетігін бұзу;

9) Қордың, оның акционерінің, Директорлар кеңесінің мүшелерінің, Басқарма мүшелері мен Қор қызметкерлерінің жосықсыз серіктестер мен контрагенттердің, сондай-ақ Қор қызметкерлерінің құқыққа қайшы қызметіне тиімді қарсы іс-қимыл жасай алмауы.

22. Қордың комплаенс-тәуекелінің пайда болуының сыртқы факторларына мыналар жатады:

1) Қазақстан Республикасының реттеушілік заңнамасының жетілмегендігі;

2) Қордың үлестес тұлғаларының, Қор акционерінің Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қордың құрылтай және ішкі құжаттарын сақтамауы;

3) Қордың үлестес тұлғаларының, сондай-ақ оның акционерінің қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға тиімді қарсы іс-қимыл жасай алмауы;

4) Қор немесе оның қызметкерлері, Жалғыз акционер, Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері, Қордың үлестес тұлғалары туралы жағымсыз ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау.

5) басқа объективті сыртқы жағдай (экономикалық, саяси, құқықтық және т.б.), кез келген үшінші тұлғалардың (мемлекеттік органдардың, клиенттердің, контрагенттердің, серіктестердің және т.б.) әрекеттері/әрекетсіздігі.

- Комплаенс-тәуекелдерді басқару – бұл ықтимал комплаенс-тәуекелдерді уақтылы анықтауға, анықталған комплаенс-тәуекелдерді бағалауға, сондай-ақ комплаенс-тәуекелдерді басқарудың нақты әдістерін қолдануға негізделген үздіксіз процесс. Тәуекелдерді бағалау және оларды басқару рәсімдері Қордың ағымдағы операцияларын жүзеге асыру процестеріне біріктіріледі.

23. Қор комплаенс-тәуекелді басқару процесінің келесі кезеңдерін бөліп көрсетеді:

1) комплаенс-тәуекелдерді сәйкестендіру – Қор ұшырайтын немесе ұшырауы мүмкін ішкі және сыртқы комплаенс-тәуекелдерді айқындау, олардың Қор қызметіне әсер ету сипатын анықтау;

2) комплаенс-тәуекелдерді бағалау және өлшеу – олардың негізінде олардың жарамдылығы туралы шешім қабылданатын залалдың мөлшерін және Қор тәуекелдерін іске асыру ықтималдығын объективті түрде анықтауға мүмкіндік беретін әдістер мен құралдарды әзірлеу және пайдалану;

3) комплаенс-тәуекелдерді барынша азайту – шығындарға (залалға) әкеп соғатын оқиғалардың немесе мән-жайлардың туындау ықтималдығын төмендетуге және (немесе) ықтимал залалдардың (залалдың) мөлшерін азайтуға (шектеуге) бағытталған шаралар кешенін жүзеге асыру;

4) комплаенс-тәуекелдерді бақылау және мониторинг жүргізу – белгіленген шектеулер мен талаптардың сақталуын бақылау (комплаенс-бақылау), комплаенс-бақылау рәсімдерінің сақталуын тұрақты тексеру және мониторинг жүргізу;

5) комплаенс-тәуекелдерді бақылау және басқару жүйесін жетілдіру мақсатында бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалау.

24. Комплаенс-тәуекелді басқару әдістері:

1) Қазақстан Республикасының қолданыстағы реттеушілік және салалық (жобалар бойынша) заңнамасының тұрақты мониторингі;

2) қолжетімді бұқаралық ақпарат құралдары арқылы не сыртқы (шетелдік) заңгерлердің/адвокаттардың білікті консультацияларын алу арқылы (мүмкіндігінше немесе қажет болған жағдайда) Қор резиденттерімен белсенді жұмыс істейтін шет мемлекеттер заңнамасының мониторингі;

3) Қордың барлық ішкі құжаттарының жобаларын және регламенттеу сипаты бар Қор

органдарының шешімдерін, сондай-ақ комплаенс-бақылаушымен өкімдік құжаттарды сапалы дайындау және міндетті түрде келісу;

4) стандартты бизнес-процестерді бекіту, сондай-ақ Қордың барлық мүдделі құрылымдық бөлімшелерімен және Қордың уәкілетті органдарымен/тұлғаларымен келісілген Қордың барлық жобалары/қызметтері бойынша шарттардың бірыңғай үлгілік нысандарын пайдалану;

5) жаңа жобалар бойынша рәсімдер мен ішкі құжаттарды комплаенс-бақылаушымен келісу;

6) комплаенс-бақылаушының Қордың ішкі аудит қызметі, уәкілетті және басқа да мемлекеттік органдар жүргізетін тексерулерінің барлық нәтижелерімен танысуы;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қордың ішкі құжаттарын, қорға қойылған талаптарды (шағымдарды), айыппұл санкцияларын бұзушылықтардың есебін жүргізу, олардың туындау себептері мен жағдайларын талдау, оларды жоюға, алдын алу шараларын болдырмауға және қабылдауға бағытталған шараларды/іс-шараларды жүргізуді жүзеге асыру және бақылау;

8) ресми өтініштерде, баспасөз парақтарында, түсініктемелерде, жылдық есептерде және т.б. Қордан тыс таратылатын Қор және оның қызметі туралы кез келген ақпаратты комплаенс-бақылаушымен алдын ала келісу;

9) Қазақстан Республикасы уәкілетті органдарының міндетті талаптарының уақтылы және сапалы орындалуын бақылау;

10) Қордың лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын сақтауын, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын білуін және дұрыс қолдануын бақылау;

11) комплаенс-тәуекелдерді жою жөніндегі қабылданған жоспарға сәйкес Қор бөлімшелері мен қызметкерлерінің қызметін комплаенс-бақылаушының зерделеуі;

12) олардың заңдылығына және (немесе) олардың Қор мүдделеріне сәйкестігіне күмән туғызатын операциялар мен мәмілелерді, оның ішінде жасалуы болжанатын мәмілелерді талдау;

13) Қор және оның үлестес тұлғалары Қазақстан Республикасы заңнамасының/шет мемлекеттер заңнамасының және Қордың ішкі құжаттарының талаптарын бұзған жағдайлар анықталған кезде уәкілетті құрылымдық бөлімшелердің (Ішкі аудит қызметі, Қауіпсіздік және қызметті үйлестіру департаменті) тексерулер мен қызметтік тергеп-тексерулер жүргізу тәртібін белгілейтін ішкі құжатқа сәйкес қайталама бұзушылықтарды жою және болдырмау жөнінде ұсыныстар мен ұсынымдарды одан әрі ұсына отырып, бұзушылық фактілеріне тексерулер/тергеп-тексерулер жүргізуі;

14) ақшаны жылыстату және терроризмді қаржыландыру жөніндегі мәмілелерді, валюталық реттеу мен бақылауды, Қазақстан Республикасының қаржы нарығындағы қызмет стандарттарын анықтау бөлігінде Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру;

15) ішкі және сыртқы алаяқтықты анықтауға және болдырмауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру (fraud management);

16) Қордың барлық қызметкерлерін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарымен және қызметкерлердің қызметтік міндеттерінің тізбесін негізге ала отырып, Қордың қызметін реттейтін Қордың ішкі құжаттарымен таныстыру бойынша Қордағы жұмыстың ұйымдастырылуын бақылау;

17) осы Саясаттың ережелерін тиімді іске асыру мақсатында өзге де тиісті шаралар мен іс-шараларды қабылдау.

25. Комплаенс-тәуекел деңгейін бағалау үшін Қор келесі көрсеткіштерді пайдаланады:

1) Қорға, оның ішінде серіктестер мен контрагенттерге қызмет көрсету сапасына, іскерлік айналым дәстүрлерін сақтауға қатысты шағымдар мен наразылықтар;

2) белгілі бір уақыт аралығында бұқаралық ақпарат құралдарындағы Қор немесе оның қызметкерлері, акционері, Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері, үлестес

тұлғалар туралы теріс және оң пікірлер мен хабарламалар;

3) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнама талаптарын, Қорды немесе оның қызметкерлерін, үлестес тұлғаларды қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға ықтимал тарту белгілерін сақтамау жағдайларын анықтау;

4) Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келмейтін Қордың ішкі құжаттарының саны, Қордың басқа қолданыстағы ішкі құжаттарының ережелеріне қайшы келуі;

5) Қордың үлестес тұлғаларының, тұрақты клиенттері мен контрагенттерінің іскерлік беделінің нашарлауы;

6) клиенттер мен контрагенттерден алынған құпия (инсайдерлік) ақпаратты ұрлау, жалғандық, Қордағы алаяқтық, Қор қызметкерлерінің жеке мақсаттарында пайдалану фактілерін анықтауға қатысу;

9) Қордың бизнес-процестерінде тиісінше емес технологияларды қолданудың теріс салдары.

26. Қарастырылып отырған әрбір жағдайдың жеке сипаттамаларынан басқа, келесі факторлар да ескеріледі:

1) Қордың Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын бұзуының анықталған жағдайларының ұлғаюы (азаюы);

2) клиенттер, контрагенттер және серіктестер тарапынан Қорға шағымдар мен наразылықтар санының ұлғаюы (азаюы);

3) Қордың үшінші тұлғаларға олардың шағымдары, наразылықтары бойынша не сот органдарының шешімдері (ұйғарымдары, қаулылары) бойынша төлемдерінің жағдайлары мен мөлшері;

4) уәкілетті және басқа да мемлекеттік органдардың ықпал ету шараларын, санкцияларды немесе жауапкершілік шараларын Қорға қолдану жағдайлары мен себептері;

5) Қор активтерінің жалпы көлеміндегі үлестес/байланысты тұлғаларға қойылатын талаптар үлесінің серпіні.

6-бөлім. Мүдделер қақтығысының алдын алу

27. Комплаенс-тәуекелдерді басқаруда Қор комплаенс-тәуекелдерді нақты іске асырудың алдын алу мақсатында тәуекелдерді белсенді басқаруға бағдарланған. Осыған байланысты, негізгі тәсілдердің бірі Қор қызметіндегі мүдделер қақтығысының алдын алу және ерте анықтау болып табылады. Осылайша, Қордың лауазымды адамдары өздерінің ресми жағдайын жеке немесе қаржылық артықшылықтарды орынсыз алу үшін пайдаланбайды, ешқандай мәмілелерге қатыспайды, ешқандай позицияны алмайды, ешқандай функцияларды орындамайды және олардың лауазымына, өкілеттіктеріне немесе атқаратын функциялары мен міндеттеріне сәйкес келмейтін қаржылық, коммерциялық немесе басқа да ұқсас мүдделерге ие болмайды.

28. Қордың лауазымды адамының немесе құрылымдық бөлімшесі қызметкерінің өкілеттіктерінде мүдделер қақтығысы анықталған жағдайда мүдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу мүдделер қақтығысының тарабы болып табылатын қызметкердің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын оны белгіленген тәртіппен лауазымдық (қызметтік) міндеттерін атқарудан шеттетуге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуға дейін өзгертуден тұруы мүмкін.

29. Басқа қызметкердің мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жеке мүдделерінің туындағаны туралы белгілі болған Қор қызметкері комплаенс-бақылаушыны хабардар ету арқылы мүдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу бойынша шаралар қабылдауға міндетті.

7-бөлім. Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл

30. Қордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты атқаратын лауазымына қарамастан Қордың лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін барынша азайту болып табылады.

31. Қойылған мақсатқа жету үшін осы Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

1) Қордың үлестес тұлғаларында, лауазымды адамдары мен қызметкерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік түсінігін қалыптастыру;

2) Қорға және оның үлестес тұлғаларына, лауазымды адамдары мен қызметкерлеріне қолданылуы мүмкін Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының негізгі талаптарын қорыту және түсіндіру;

3) Қордың үлестес тұлғалары, лауазымды адамдары мен қызметкерлері үшін Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы Саясаттың қағидаттары мен талаптарын білу және сақтау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оны болғызбау жөніндегі барабар рәсімдерді жүзеге асыру міндетін белгілеу;

4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын барынша азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әзірлеу және енгізу.

32. Қордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары:

1) сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік – Қор өз қызметін жүзеге асыру кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыбайлас жемқорлықты толық қабылдамау қағидатын ұстанады. Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидаты Қордың атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін үлестес тұлғаларға, Қордың лауазымды адамдары мен қызметкерлеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір делдалдық арқылы белгілі бір елде бизнес жүргізу практикасына қарамастан сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға қатаң тыйым салуды білдіреді;

2) жоғары басшылықтың бейілділігі және «жоғарыдан тонды» белгілеу – Қордың Директорлар кеңесі сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда және Қорда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жүйесін құруда шешуші рөл атқарады. Қордың Директорлар кеңесі мен Басқармасының мүшелері сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерде бітіспес көзқарас туралы мәлімдеуі, осы қағиданы жеке мысалмен көрсетуі, сақтауы және іске асыруы тиіс;

3) қызметкерлердің тартылуы – Қор өзінің лауазымды адамдары мен қызметкерлерін Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді қатысуын құптайды;

4) жазаның бұлтартпастығы – Қор өзінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және өзге де жағдайларға қарамастан Қор қызметкерлерін жазалаудың бұлтартпастығын мәлімдейді;

5) осы Саясаттың заңдылығы мен Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және жалпы қабылданған нормаларға сәйкестігі – Қор Қазақстан Республикасының және қызмет жүргізетін немесе жүргізуді жоспарлайтын өзге де елдердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын қатаң сақтайды және оның кез келген қолданылуы немесе әрекетсіздігі қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларына қайшы келмейді;

6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі рәсімдердің сәйкестігі – Қор оның қызметінде туындауы мүмкін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сәйкес түрде Қорды, оның үлестес тұлғаларын, лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту ықтималдығын төмендетуге

мүмкіндік беретін бақылау рәсімдерін әзірлейді және енгізеді;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдердің тиімділігі – Қор оларды іске асырудың қарапайымдылығын және елеулі нәтиже алуды қамтамасыз ететін рәсімдерді барынша ашық, айқын, орындалатын етуге ұмтылады. Қор қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалауды жүзеге асырады және тиімсіз болған жағдайда оларды жетілдіреді;

8) тиісті сақтық – Қор іскерлік/еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін жұмысқа орналасуға кандидаттарды олардың сенімділігі, сыбайлас жемқорлықтан бас тартуы және мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;

9) мониторинг және бақылау – Қор сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жай-күйіне мониторингті жүзеге асырады, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің сақталуын және олардың тиімділігін бақылайды;

10) өзара іс-қимыл және үйлестіру – Қор сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласындағы мемлекеттік органдармен, Қордың үлестес тұлғаларымен және үшінші тұлғаларымен өзара іс-қимылды және ынтымақтастықты, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл процесінде іс-қимылдарды үйлестіруді қамтамасыз етеді.

33. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес жауапкершілік көзделген сыбайлас жемқорлық қылмыстар/құқық бұзушылықтар мыналар болып табылады (бірақ аталғандармен шектелмейді):

1) лауазымды адамның сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемденуі немесе ысырап етуі, егер бұл әрекеттер оның өзінің қызметтік жағдайын пайдалануына байланысты болса;

2) лауазымды адам жасаған қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату), егер бұл әрекет оның өзінің қызметтік жағдайын пайдалануына байланысты болса;

3) лауазымды адам жасаған экономикалық контрабанда, егер бұл әрекет өзінің қызметтік жағдайын пайдаланумен байланысты болса;

4) лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану, билікті немесе лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану;

5) кәсіпкерлік қызметке заңсыз қатысу;

6) пара алу, пара беру, пара беру делдалдығы;

7) қызметтік жалғандық;

8) қызметтегі әрекетсіздік;

9) билікті асыра пайдалану, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік;

10) немқұрайлылық;

11) жеке және заңды тұлғалардың заңсыз материалдық сыйақы беруі;

12) лауазымды адамның заңсыз материалдық сыйақы (пара) алуы;

13) бұрын сыбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау.

34. Қор, оның үлестес тұлғалары, лауазымды адамдары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын, сондай-ақ осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтауға міндетті. Осы Саясатты іске асыру кезінде Қор оның үлестес тұлғаларына, лауазымды адамдары мен қызметкерлеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе үшінші тұлғалар арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға, сондай-ақ:

1) пара беруді ұсынуға, уәде беруге немесе жүзеге асыруға, яғни кез келген адамды өзінің лауазымдық міндеттерін орынсыз орындауға ынталандыру ниетімен кез келген қаржылық немесе басқа пайда/артықшылық беруге немесе уәде беруге;

2) параны талап етуге, қабылдауға немесе қабылдауға, яғни өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамағаны үшін кез келген қаржылық немесе өзге де пайда/артықшылық алуға келісуге немесе келісуге;

3) қолданыстағы заңнамада көзделгендерді қоспағанда, төлемдерді ұсынуға, уәде етуге немесе жүзеге асыруға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды

адамдарға белгіленген рәсімдерді жеделдеткені немесе оңайлатқаны үшін сыйлықтар ұсынуға;

4) белгіленген рәсімдерді жеделдету немесе жеңілдету үшін төлемдер қолданылуы мүмкін деген күдік туындаған кезде үшінші тұлғаларға төлемдер ұсынуға, уәде беруге немесе жүзеге асыруға;

5) жеке пайда табу үшін Қорда (оның ішінде уақытша негізде) жұмысқа орналасуды ұсынуға, уәде беруге немесе ұсынуға;

6) үлестес/үшінші тұлғалардан асыра немесе жалған төлемдерді қабылдауға немесе қабылдауға ықпал етуге;

7) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарына және Қордың ішкі құжаттарына қайшы келетін сыйлықтар немесе қонақжайлылық белгілерін беруге немесе алуға тыйым салынады.

35. Қордың лауазымды адамдары өздерінің кәсіби қызметінде мынадай мінез құлық нормаларын қатаң сақтауға тиіс:

1) Қазақстан Республикасы заңнамасының және осы Саясаттың талаптарын орындау;

2) іскерлік қатынастарда адал және әдепті болу, лауазымдық міндеттерді жүргізудің кез келген жосықсыз тәсілдерінен аулақ болу;

3) Қордың беделін түсіруге әкелетін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу;

4) Қордың қызметтік жағдайын, құпия және инсайдерлік ақпаратты, материалдық және материалдық емес активтерін жеке мақсатта пайдаланбау;

5) заңсыз әрекеттерге немесе олардың заңдылығы мен әдептілігіне күдік тудыруы мүмкін әрекеттерге жол бермеу;

6) әріптестерден сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

7) кәсіпкерлік қызметті және (немесе) табыс табумен байланысты өзге де қызметті жүзеге асыру барысында біреуге жәрдем көрсетуден бас тарту;

8) басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу және мұндай әрекеттерді көтермелемеу;

9) мүдделер қақтығысы болған кезде лауазымдық міндеттерді жүзеге асырмау.

36. Қор қызметкерлері:

1) Қордың мүддесі үшін немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаудан және (немесе) жасауға қатысудан қалыс қалуға;

2) Қордың мүддесі үшін немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе оған қатысуға дайын болу ретінде басқалар түсіндіруі мүмкін мінез-құлықтан аулақ болуға;

3) қызметкердің мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігі немесе туындауы туралы тікелей басшыға хабарлауға міндетті. Өз іс-әрекеттерінің дұрыстығына немесе кез келген басқа мінез-құлық нормаларына күмән туындаған кезде Қордың лауазымды адамдары мен қызметкерлері Қордың комплаенс-бақылаушысына жүгіне алады.

37. Қор қызметінің кейбір салаларында сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін.

Мұндай аймақтар мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

1) үшінші тұлғаларды тарту және үшінші тұлғаларға төлемдерді жүзеге асыру;

2) сыйлықтар және өкілдік шығындар;

3) саяси қызметке қатысу;

4) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдарға төлемдер;

5) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

6) Қордың активтерді сатып алу және иеліктен шығару, бірігу және иемдену жөніндегі инвестициялық қызметі шеңберінде мәмілелер және өзге де мәмілелер жасау;

7) персоналды басқару.

38. Қор үшінші тұлғаларды тартудан және Қазақстан Республикасының сыбайлас

жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы Саясаттың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе Қор үшін іскерлік беделін жоғалту қаупін тудыратын әріптестермен бірлескен кәсіпорындарға қатысудан бас тартады.

39. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен кәсіпорынға қатысу туралы шешім қабылдағанға дейін қордың үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған тиісті құрылымдық бөлімшелері:

1) Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасында белгіленген рәсімдерді сақтауға міндетті;

2) сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне үшінші тұлғалар мен бірлескен кәсіпорындар бойынша әріптестердің мониторингін мынадай рәсімдерді (соның ішінде, бірақ олармен шектелмей) жүргізу арқылы жүзеге асыруға міндетті: - сыбайлас жемқорлыққа қарсы өз саясаты мен рәсімдерінің болуын тексеру, осы саясаттың талаптарын сақтауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайын болу; - іскерлік беделін және мүдделер қақтығысының болмауын тексеру; - жалған кәсіпкерліктің, сенімділіктің, салықтық және өзге де берешектің болуын, ақша қаражатының көзін, сондай-ақ тиісті уәкілетті және мемлекеттік органдарға сұрау салу жолдау арқылы қылмыстық жолмен алынған қаражат жіберілетін банктің, юрисдикцияның нысанына тексеру;

3) жасалатын мәмілелерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе енгізуге міндетті. Қор өз тарапынан сыбайлас жемқорлық фактілері анықталған жағдайда бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалармен және әріптестермен мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады;

4) бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестерді осы саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы хабардар етуге міндетті.

40. Қор үшінші тұлғалар мен серіктестердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын бірлескен жобалар бойынша қабылдауын құптайды.

8-бөлім. Инсайдерлік ақпаратты бақылау және оны ашу

41. Осы Саясат арқылы Қор «Бағалы қағаздар рыногы туралы» және «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңдарының, «Қазақстан қор биржасы» АҚ-ның инсайдерлік ақпаратты бақылау және оны ашу жөніндегі нормативтік құжаттарының талаптарының сақталуын растайды.

9-бөлім. Сыйлық беру және қабылдау саясаты

42. Кез келген сыйлықтарды қабылдауға немесе беруге қатысты Қор қызметкерлері міндетті түрде Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын басшылыққа алады.

43. Қабылдау мүмкіндігі туралы шешім қабылдауға Қор қызметкерінің өзі жауапты болады, алайда, егер мүмкін болса, ол сыйлық немесе қонақжайлылық қабылданғанға дейін өз бөлімшесінің басшысына немесе тікелей басшысына алдын ала жазбаша немесе электрондық пошта арқылы хабарлауы керек.

44. Қызметкерлерге ешқандай жағдайда сыйлықтар мен қонақжайлылықтың басқа да көріністерін талап етуге қатаң тыйым салынады.

10-бөлім. Комплаенс-тәуекелдерді комплаенс бақылау және басқару процесіндегі мониторинг және есептілік

45. Қордағы комплаенс-тәуекелді басқарудың тиімді мониторингі мақсатында комплаенс-бақылаушы Қордағы комплаенс-тәуекелдерді іске асыру оқиғалары туралы

деректер қорын, оның ішінде айыппұл санкциялары және Қорға қатысты қолданылатын шектеулі ықпал ету шаралары бойынша деректерді электрондық түрде жүргізуді жүзеге асырады.

46. Бұдан басқа, тоқсан сайынғы негізде комплаенс-бақылаушы Қор Басқармасына іске асырылған комплаенс-тәуекелдер бойынша ақпаратты жинауды ұйымдастырады және қалыптастырады, оған мыналар кіреді:

- 1) есепті кезеңде іске асырылған комплаенс-тәуекел оқиғалары;
- 2) комплаенс-тәуекелдің іске асырылған оқиғалары бойынша залалды айқындау мүмкіндігі болған жағдайда оның сомасы;
- 3) іске асырылған комплаенс-тәуекел оқиғаларының салдарын азайту және болашақта оларды жою бойынша ұсынылатын іс-шаралар;
- 4) алдыңғы есепті кезеңдегі іс-шаралардың орындалуы туралы есеп.

47. Комплаенс-тәуекелдің іске асырылған оқиғалары бойынша комплаенс-бақылаушының ақпарат нысаны осы Саясатқа №1 қосымшада келтірілген. Іске асырылған комплаенс-тәуекелдер бойынша ақпарат Директорлар кеңесінің қарауына жылына бір рет шығарылады.

48. Комплаенс-бақылаушы Қордың комплаенс-тәуекелдерін басқарудың тиімділігі туралы хабардар ету мақсатында жыл сайын күнтізбелік жыл өткеннен кейін Қордың Директорлар кеңесіне салдарларды, жауапты бөлімшелерді, сондай-ақ Қордың комплаенс-тәуекелдерін барынша азайту жөніндегі қабылданған және жоспарланатын іс-шараларды көрсете отырып, Қор үшін залал нүктесінен неғұрлым маңызды комплаенс-тәуекелдер туралы ақпарат дайындайды.

49. Қор Директорлар кеңесі, Басқарма және Қордың барлық құрылымдық бөлімшелері арасында комплаенс-тәуекелді жедел және стратегиялық басқару үшін қажетті ақпаратпен тиімді алмасуды қолдайды.

50. Қордың комплаенс-бақылау және комплаенс-тәуекелді басқару жүйелерін жетілдіру комплаенс-бақылау функциясын аудиторлық тексеру нәтижелері бойынша Қордың Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарына сәйкес жүзеге асырылады.

51. Қордың лауазымды адамдары мен Қордың құрылымдық бөлімшелерінің басшылары аудиторлық тексерулердің нәтижелері бойынша, оның ішінде сыртқы аудит нәтижелері бойынша комплаенс-бақылау және комплаенс-тәуекелді басқару жүйелерін жетілдіру жөніндегі Қор органдарының шешімдерін уақтылы және тиісінше орындауға жауапты болады.

11-бөлім. Қорытынды ережелер

52. Қордың лауазымды адамдары мен құрылымдық бөлімшелерінің басшылары Қордың Директорлар кеңесіне, Басқармасына және комплаенс-бақылаушысына ұсынылатын комплаенс-бақылау және комплаенс-тәуекелді басқару жүйелерін жетілдіру жөніндегі шешімдердің орындалуы жөніндегі ақпараттың уақтылы және дәйекті болуына жауапты болады.

54. Осы Саясаттың ережелері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына қайшы келген жағдайда, ол Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілеріне қайшы келмейтін бөлігінде қолданылуы тиіс және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес келтіру мақсатында өзгертілуге жатады.

55. Осы Саясатқа нарықтағы комплаенс-тәуекелдер сипатындағы өзгерістерге сәйкес келу және Қордың жаңа өнімдерін ұсыну кезінде туындайтын комплаенс-тәуекелдерді ескеру және Қор құрылымындағы кез келген өзгерістерді көрсету үшін Қордың негізгі стратегиялық мақсаттары мен міндеттерін өзектендіруге, қайта қарауға және одан әрі дамытуға байланысты өзгерістер енгізілуі мүмкін.

56. Қордың қызметкерлері, Қордың лауазымды адамдарын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының заңнамасына, еңбек шартына және Қордың ішкі құжаттарына сәйкес осы

Саясаттың ережелерін орындамағаны және (немесе) тиісінше орындамағаны үшін, оның ішінде дұрыс емес және толық еместігі үшін, сондай-ақ тиісті шешімдер қабылдау үшін, оның ішінде қаржы мониторингі саласында комплаенс-бақылаушы сұрататын ақпаратты, мәліметтерді және құжаттарды уақтылы ұсынбағаны үшін жауапкершілік алады.

57. Осы Саясатпен реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген тәртіппен шешіледі.

«Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі	2025
	Басылым: 1

**«Қазақстанның
инвестициялық қоры» АҚ сыбайлас жемқорлыққа
қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі саясатына №1 қосымша**

**Қордың комплаенс-тәуекел оқиғалары
бойынша ақпарат**

№	Қор процесінің атауы	Оқиғалар/б ұзушылық тар	Залал/ шығын (теңге)	Жою шаралары	Жауапты бөлімше	Орындау мерзімі	Ағымдағ ы жай- күйі	Ескертпе
1.								
2.								
	ЖИЫНЫ							

Комплаенс-бақылаушы

(қолы)

(Т.А.Ә.)

Күні

«Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі	2025
	Басылым: 1

**«Қазақстанның
инвестициялық қоры» АҚ сыбайлас
жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі
ішкі саясатына №2 қосымша**

Келісу парағы

Р/ с	Т.А.Ә.	Лауазымы	Күні	Қолы	Ескертпе
1					
2					
3					